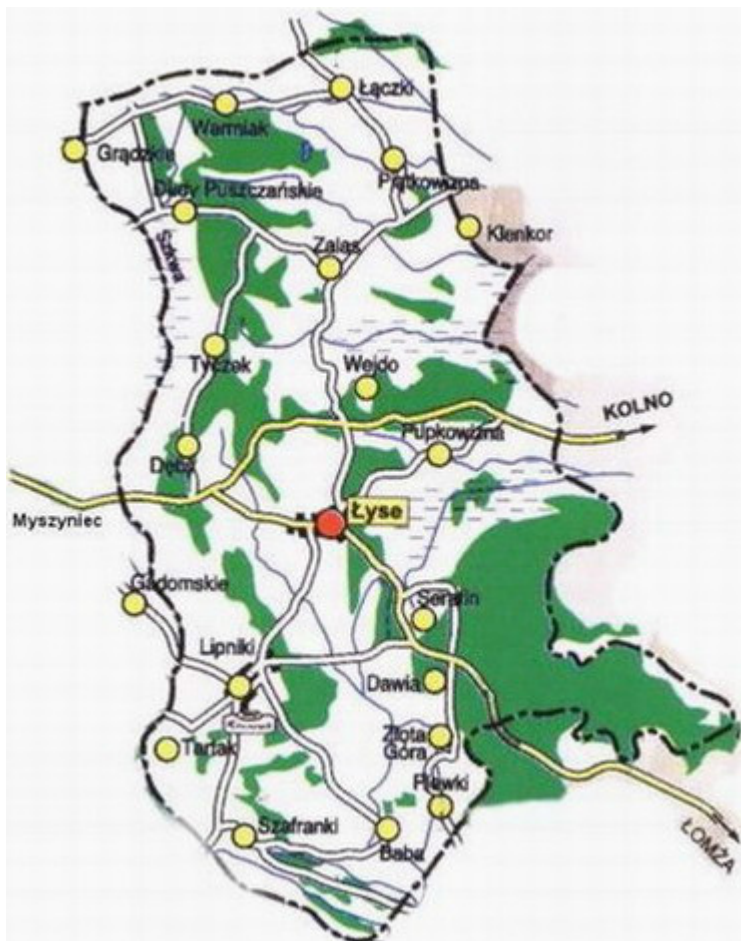

Informacje o Gminie

Gmina Łyse położona jest na piaszczystej nizinie kurpiowskiej o znacznym odsetku lasów i użytków zielonych. W skład gminy wchodzi 22 miejscowości stanowiąc 21 sołectw. Największą miejscowością poza Łysymi są Lipniki, najmniejszą zaś Złota Góra. Gmina graniczy od północy z gminą Pisz, od północnego zachodu z gminą Rozogi, zachodnią granicę stanowi Gmina Myszyniec, południowo - zachodnią gmina Kadzidło, zaś wschodnią granicę sięga województwa Podlaskiego, granicząc z gminą Turośl oraz Zbójna. Łączna powierzchnia gminy w granicach administracyjnych wynosi 246,45 km². Liczba mieszkańców szacowana jest na 8,6 tysiąca.

Z uwagi na położenie gminy na sandrach (piaskach) naniesionych przez ostatnie zlodowacenie bałtyckie występują tu słabe gleby, w przeważającej mierze klas V, VI i VI RZ (pod zalesienie). Uprawa łąk i pastwisk w kierunku produkcji mlecznej stanowi podstawę rolnictwa.

Miejscowość Łyse jest głównym ośrodkiem administracyjnym, kulturalnym oraz przemysłowo-usługowym na terenie Gminy Łyse. W ostatnich latach nastąpił znaczny wzrost gospodarczy Gminy Łyse ze względu na rozwój przemysłu, usług i handlu. Największym zakładem na terenie gminy jest Zakład Przetwórstwa Mięsnego „JBB”. Zatrudnienie znalazło tu około 1,5 tyś. osób, nie tylko mieszkańców Gminy Łyse, ale również regionu.

Dynamiczny rozwój Gminy Łyse w ciągu ostatnich lat owocuje powstaniem nowych budynków mieszkalnych, ulic i osiedli. W wyniku dodatniego przyrostu naturalnego stale zwiększa się liczba mieszkańców Naszej Gminy. Znacznej poprawie uległa również infrastruktura drogowa, podnosząca standard dojazdu do posesji i obszarów inwestycyjnych.

Na terenie gminy i w jej otoczeniu znajdują się 3 rezerваты przyrody z wieloma gatunkami roślin i zwierząt podlegających ochronie. Są to rezerваты: Mingos, Torfowisko Serafin oraz Tabory. Łączna ich powierzchnia wynosi 215,59 ha., co stanowi około 1% ogólnej powierzchni Gminy. Duży kompleks bagien Serafińskich jest pozostałością po zeutrofizowanym jeziorze Krusko. W średniowieczu nad jego północnym brzegiem stał dwór myśliwski książąt mazowieckich. Obecnie bagna są rezerwatem fauny i flory o powierzchni 184, 92 ha.

Ochronie podlegają również znajdujące się na terenie Gminy Łyse obszary Natura 2000. Jednym z nich jest obszar ochrony siedliskowej ptaków - Puszcza Piska obejmujący część miejscowości Łączki - kolonia Zamost. Obszar leży na granicy

pomiędzy krainą Wielkich Jezior Mazurskich a Niziną Mazurską. Kolejnym obszarem Natura 2000 na terenie Gminy Łyse są Myszynieckie Bory Sasankowe. Obszar w całości pokrywają lasy iglaste, w śladowej ilości siedliska rolnicze i lasy liściaste. Ostoję utworzono dla ochrony silnej populacji sasanki otwartej. Ponadto, w obrębie ostoi jest zlokalizowane małe zagłębienie ze zbiorowiskami torfowiska wysokiego i boru bagiennego.

Gmina Łyse leży w obrębie obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski, gdzie zakwalifikowana została do mezoekoregionu Kurpiowskiego. Jest to obszar o charakterze łącznikowym istotnym dla kształtowania systemu powiązań przyrodniczych w dorzeczu Narwi w połączeniu z układami przyrodniczymi pojezierzy Mazurskich i Pomorskich oraz niziny Mazurskiej, predysponowany do szczególnie wysokiego a miejscami wysokiego reżimu gospodarowania środowiskiem.

Gmina Łyse to teren żywych tradycji kurpiowskich. Można tu spotkać barwny, tradycyjny strój, gwarę w codziennym użyciu, liczne obrzędy związane z porami roku, rolnictwem, zbieractwem. Najpopularniejszą imprezą kulturalną jest Palma Kurpiowska. Odbywa się co roku w Niedzielę Palmową i jest ściśle związana z tradycją chrześcijańską. W Niedzielę Palmową miejscowość Łyse na Kurpiach staje się jedną z najbarwniejszych w kraju. Kultywowanie zwyczaju wykonywania palm kurpiowskich sprawiło, że z roku na rok Łyse przyciąga liczniejsze rzesze turystów z kraju i zagranicy, przedstawicieli świata dyplomacji, polityki, kultury, nauki.

Wychodząc naprzeciw temu zainteresowaniu, poszerzyła się oferta kulturalna obchodów Niedzieli Palmowej, przekształcając się z uroczystości kościelnej i przeglądu konkursowego do dużej imprezy folklorystycznej. Obecnie przyjeżdżając do Łysych można obejrzeć nie tylko procesję z palmami o znacznych rozmiarach, ale także kiermasz sztuki ludowej, kiermasz wydawnictw regionalnych, okolicznościowe wystawy, z wystawą nagrodzonych palm na czele, obejrzeć występy zespołów folklorystycznych, skosztować potrawy kuchni regionalnej, a nawet kupić zminiaturyzowaną, ale regionalną palemkę.